

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון מספר 21 שנת תש"ף גיליון "כי-תשא" - יח' אדר תש"ף, 14 למרץ 2019)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "כי תשא" - "וְנִהְפַכְתָּ לְאִישׁ אֲחֵר"

בילדותי אהבתי לקרוא את הספר **"כאן רגש (התרגש) העולם"** (של לואיס סניידר), שעסק במאורעות שזיעזעו וריגשו את העולם במאה ה-19 וה-20. ובהמשכו הספר **"כאן עצר העולם את נשימתו"**. ספרים שלא רק סיפרו את האירועים, אלא ביקשו לחבר את הקורא אל התקופה, אל החוויה ואל הרגעים הגדולים.

האם כל חוויה "מדברת" אלינו!?

האם כל חוויה משאירה בנו רושם, או שמא יש חוויות חולפות ה"עוברות" דרכנו (או לידינו...), ולא משאירות בנו רושם כלל. ואם כן, איזה רושם הן משאירות?! לשעה, ליום, לשנה, או לחיים בכלל. **כי הרי יש חוויות שהן באמת "משנות חיים"**.

בפרשתנו, ירד משה רבנו מהר סיני ומגלה כי העם חטא בחטא העגל. משה שובר את הלוחות הברית ולאחר שעם ישראל נענש והקב"ה נענה לתפילותיו של משה, עולה **שוב** משה להר סיני בראש חודש אלול למשך 40 יום ו-40 לילה ומקבל שוב את התורה מן הקב"ה ביחידות ארוכה של "אחד על אחד". 40 יום שבמהלכם משה היה כמלאך - לא אכל ולא שתה וכל כולו דבקות רוחנית בקב"ה.

וביום הכיפורים, ירד משה רבנו מהר סיני, כשהוא מביא לעם ישראל את הלוחות השניים.

מבחינתו של משה רבנו, זו היתה חוויה מדהימה ומרתקת. אך לכאורה, חוויה חוזרת. כי כך היה הדבר גם בסבב הראשון - בו הוא קיבל את הלוחות הראשונים.

וראה זה פלא. הפעם, בפעם השניה, כשמשה רבנו ירד מהר סיני **קרן עור פניו**.

קירון פנים (כלשון חז"ל...) שנשאר עמו כל ימי חייו.

לא חס וחלילה קרנים כשל בעל חיים, כפי שיש הנוטים לחשוב בטעות, וכפי שעשה הפסל הידוע מיכאלאנג'לו בפסלו של משה רבנו הנמצא ברומא. אלא קרני אור. קרני הוד וזוהר.

ושתי שאלות בפנינו. מדוע בכלל קרן אור פניו של משה. ומדוע דוקא עכשיו ולא בסבב הקודם.

ונתחיל בשאלה הראשונה. על כך אמר שלמה המלך בספר קהלת: **"חִכְמַת אָדָם תְּאִיר פְּנָיו"** (ח), (א). ללמדך, שחכמתו ופנימיות לבו ונפשו של האדם, מאירה את כל מהותו והופכת אותו לרוחני. וכמובן גם משתקפת דרך זיו פניו. כי הרי העיניים, הם מעין חלון הראווה של הנשמה. "והקדושה שבלב, פועלת הארה וזיו בפניו" (ר' צדוק הכהן מלובלין).

וכך, משה רבנו שהזדכך ב-40 יום של התנתקות מן הגשמי והיה דבוק בקב"ה ובתורה, ירד מהר סיני כשהדרת פניו מאירה וקורנת.

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

הגמרא (ירושלמי שקלים פ"ג) מספרת על רבי אבהו שבה לטבריה. תלמידיו של רבי יוחנן ראו את פניו המאירות של רבי אבהו ואמרו לרבו, כי ככל הנראה רבי אבהו מצא מטמון של ממון רב. אולם, רבי יוחנן תיאר לעצמו שמדובר שמדובר במשהו אחר ולכן, כאשר בא רבי אבהו לפניו, שאלו רבי יוחנן, אילו דברי תורה חדשים זכית לשמוע שגרמו לפניך להאיר!?

על כך השיב רבי אבהו, שהתגלתה לו ברייתא ישנה, שלא הייתה ידועה בקרב לומדי התורה. וכך, קרא רבי יוחנן על רבי אבהו את הפסוק "חִכְמַת אָדָם תְּאִיר פְּנָיו". הנאת הלימוד החדש, היא זו שגרמה לסבר הפנים היפות של רבי אבהו. המאמץ והלימוד, היגיעה וההבנה, היצירתיות והחידוש, החוכמה והתבונה, כל אלה גרמו לידי הנאה וקורת רוח והאירו את פניו של רבי אבהו.

ואם כך הדבר, מדוע זה לא קרה למשה רבנו כבר בפעם הראשונה!?

אולי ניתן לבאר ולומר כי הפעם, בלוחות השניים, היה משה רבנו מעורב ושותף גם בשלב הכנת לוחות הברית עצמם. ככתוב: "פָּסַל (תחצוב) לָךְ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֵאשֹׁנִים" (שמות לד, א). הפעם, הלוחות היו מעשה ידי אדם.

משה רבנו הוא שחצב את הלוחות ובמו ידיו הכין, ייחד והעביר את לוחות האבן מעולם החול, אל עולם הקודש (מלבי"ם). וכל זאת לא מכוח יכולותיו כסתת אבן, אלא דוקא מתוך מעלותיו הרוחניות. והשותפות הזאת, היא שנתנה לו מדרגה נוספת, מעל ומעבר למה שקרה בסבב הראשון.

ומכאן נעבור לתהליך של שימור החוויה.

רבי אליעזר אומר, כי בקריעת ים סוף, ראתה אפילו שפחה, יותר מְרֵאֹת אלוֹקִיִּים, ממה שזכו וראו הנביאים. ככתוב: "שראתה שפחה על הים, מה שלא ראו ישעיה ויחזקאל" (מכילתא דרבי ישמעאל בשלח). ואם כך הדבר, מדוע מדרגתם של הנביאים גבוהה יותר ממדרגתה של אותה שפחה!?

התשובה היא, שהדבר תלוי מה אתה עושה עם החוויה שעברת. אמנם כל שפחה, ראתה מראות אלוקים בקריעת ים סוף. אבל הדבר לא שינה אותה. גם למחרת בבוקר היא היתה ונשארה ללא שינוי. אבל לעומתה, הנביאים שראו פחות ממנה, קמו והיו לאיש אחר. החוויה שינתה אותם.

כך, כאשר שמואל מושח את שאול למלך, הוא אומר לו: "וְצִלְחָה עֲלֶיךָ רוּחַ ה' וְהִתְנַבֵּיתָ עִמָּם (עם נביאים אחרים) וְנִהְפַכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר" (שמואל א, י). לאיש אחר - בגוף ובנפש (מלבי"ם).

בפרשתנו אנו לומדים ממה שרבינו, כי במיוחד כאשר אתה חלק מן העשייה, החוויה חודרת אליך, משנה אותך ואתה הופך לאיש אחר, תוך שאתה מקרין את האיכויות שספגת, אל הסובבים אותך.

מרכת שבת תופה, מה רוח

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה, ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**